

OP DE GRENS

DOOR JOHANNA BREEVOORT

„Ik ben echt nijdig op je!“
Het jonge vrouwtje zette de schaal vol eieren, pas uit het leghok gehaald, driftig neer, zoo driftig, dat de eieren opwipten en enkele scheurden: „Ik ben echt nijdig op je“, herhaalde zij weer, toen haar man verschrikt opkeek van zijn boeken.

Het uit elkaar houden van zoo'n boerenboekhouding kostte inspanning, groote inspanning; de man kon beter ploeg en mestvork hanteeren dan de pen.

„Waarover ben je nijdig vrouw? De eieren kunnen anders toch wel kapot hoor.“

„Ja, je weet niet waarover ik boos ben?“ antwoordde de jonge boerin netelig, toch 'n beetje zachter dan zoeeven. Als geborene op het land, kon zij eigenlijk niet ruw met de producten van haar boerderij omgaan, maar zij was nu eenmaal kwaad op haar man.

„O, is 't over die advocaat?“ herinnerde zich de man over het voorhoofd strikend en tevens weer turend op die hatelijke cijferkolommen.

„Ja zeker over die advocaat“, snibde zijn vrouw. „Ik ben morgen voor de eerste maal sinds ons trouwen jarig, al mijn kennissen komen, mijn familie is gewend aan een borreltje en nu wil je niet eens dat ik advocaat maak. Wat kun je toch onschuldiger verzinnen zeg!“

„Er gaat brandewijn in en we hebben afgesproken voor ons trouwen, dat er geen alcohol in huis zou komen dan alleen als medicijn.“

„Ik heb me aan die afspraak gehouden“, barstte het jonge vrouwtje los. „Op de bruiloft geen wijn, geen likeurtje, geen borrel voor 't volk zelfs. M'n heele familie lachte me uit.....“

„Ze zien toch allemaal, dat ze nooit zoo'n prettigen gezelligen bruiloft hadden bijgewoond“, viel de baas in.

„Ja goed, ze zien het, en 't was ook mooi. Maar vader vond toch, als ik thuis kom neem ik dadelijk een hartig slokje, ik zou 't op den duur niet met dat blauwe goed uithouden.“

„Jouw vader doet wat hij wil op zijn spul, ik doe 't op 't mijne. Ons volk is tevree met koffie, thee, chocolaad en melk, zelfs nu in den hooibouw, en ik heb geen plan alcohol toe te laten in huis. Laat me nu alstublieft met rust. Wanneer ik niet dadelijk aanteeken, gaat 't me door den kop!“

't Vrouwtje liep morrend naar den kelder, waar zij de eieren op het rek plaatste, de gebrokenen zijn goed voor pannenkoeken morgen, overlei ze met een zucht.

Toen liep ze weer met korten boeren stap naar boven en greep de karn.

Het volk verliet de boerderij reeds, de avondpap pruttelde op het kooktoestel. Buiten verguldde late zon nog de boomtoppen, de lucht was nog warm en overal hing de geur van pas gekeerd hooi.

Mopperend drentelde zij later over de werf, sloot de stallen en keukenrennen, voerde nog even de varkens en droeg wat turf aan voor morgenochtend onder den driepootigen ketel, waarin 't broeiwater voor de melkkannen werd gekookt.

Een meid hield ze nog niet. 't Kon wel, maar haar man was zuinig, moest zuinig zijn om de door zijn vader verwaarloosde boerderij er weer bovenop te krijgen.

De jonge vrouw keek eens naar binnen.

Aan de keukentafel zat haar man gebogen over zijn papieren, moe als hij was, van 't harde meewerken.

Zij kwam van de vette Zeeuwsche gronden, waar 't zaad moeilijk door de dikke zware klei opschieten kon. Maar was het goed boven, dan zag je alles groeien. Hier op schralen zandgrond moest je mesten en weer mesten, hard werken en je bleef nauwelijks overeind. Zij had verwonderd rondgekeken toen zij met haar verloofde dit vervallen ge-doetje bekeken had. Vader zei: „Je wou Toon hebben. Hij is een goeie knecht voor ons geweest, hij zal 'n goeie boer zijn ook, maar je komt niet bij een vetpot, meid.“

Toch had de jonge vrouw zich al de tien maanden van haar huwelijk gelukkig gevoeld, maar nu 't was zij boos op haar man. Om zijn weigering „Nee vrouw je maakt geen advocaat.“

Kijk, nu stond hij op, en kwam naar buiten, zij zat nu op de bank onder de linde en hij zette zich naast haar.

„Vrouw luister eens.“

„Loop naar de pomp. Ga maar naar bed.“

„Nee vrouwtje, ik moet je eerst iets ver-

tellen.“ Hij schoof naast haar en nam haar flinke roode werkhand tusschen zijn stevige knuisten.

Zij luisterde, eerst onwillig, later met belangstelling, op 't laatst werden haar oogen vochtig.

„Ik heb 't je nooit verteld vrouw. Nu moet ik. Mijn grootvader heeft niet gedronken, maar gezopen. Heel de boerderij naar den kelder meid! Vader, eenige zoon, was geen dronkaard, lustte toch wel een slokje. Ik zelf was geheelonthouder van mijn jeugd af. Moeder smeekte me haar te beloven nooit te drinken.“

Ik heb beloofd. 't Kostte me geen moeite van den drank af te blijven, moeder hield ze ver van me.

Op mijn twintigste jaar kwam ik tot bekeering tot groote vreugde van mijn moeder. Maar vader vijandig tegen God zocht telkens ruzie met me, zoodat moeder zelf zei: „Ga de deur uit jongen, dan leer je het boerenvak beter. Ik kwam bij jullie op de klei. Je weet ik weigerde altijd wanneer je vader den dagelijkschen borrel aan 't volk gaf. Maar meid, 't water liep me soms tot over de tanden, wanneer ik den geur van alcohol rook. Wij raakten verloofd en toen moeder heel kort na vader stierf besloten we te trouwen.“

Op een morgen kwam ik in de kast waar je moeder de goedkoope jenever voor 't volk had staan. Je kunt niet beseffen welk een razende begeerte naar drank me overviel. Ik voelde toen pas goed wat erfelijke belasting was. Ik greep de flesch, trok de kurk er af, en schonk in, zoomaar in een kommetje en zette de drank aan mijn lippen.

Toen leek het me of er iemand schudde aan mijn arm, de kom trilde. Ik voelde op de grens te staan. Op de grens van drankbestrijder en dronkaard. Dronk ik door, was ik wég, totaal weg. De felle begeerte zou me telkens weer overmeesteren. Ik had het aan grootvader gezien, die telkens huilde als een kind na een roes. „Wedersta den duivel en hij zal van u vlieden“, riep God me toe, en ik nam den kom en gooide dien met inhoud en al in de sloot.

Toen verstond ik wat de Heiland bedoelde met z'n: wee die een van deze kleinen ergert. Ergeren is niet: boos maken, (zooals jij nu bent — hij kneep haar hand) maar ergeren is steenen leggen op het pad zoodat iemand vallen kan.

God heeft me bewaard, liet me niet vallen. Maar ik heb als nooit te voren gevoeld dat ik geen steen op iemands pad leggen kon. Mijn schuld zou 't zijn, indien er iemand over de grens kwam door mijn verstreking van alcohol. Begrijp je 't nu vrouwtje? Ons land is vol erfelijk belastingen.“

De jonge vrouw schikte dichter naar haar man toe.

„Ik begrijp 't man, en zal je niet meer hinderen.“

„Och hinderen“ antwoordde hij zacht: „God heeft me tot nu toe kracht gegeven, om in uitspanningen en overal, den drank te mijden. We moeten dat alles laten ook uit naastenliefde. Laat door onze schuld niemand over de grens komen.“

't Zal aan mij niet liggen man.“

Stil ging de vrouw achter haar man het huis binnen. Zij maakte geen advocaat op haar jaardag, maar bakte flensjes.

De bekende lood- en zinkwerkzaamheid der firma Hesselink, Wolvenstraat 5 te Amsterdam, bestaat 18 dezer 150 jaar. Hierboven een foto van het mooie oude gebouw waarin deze zaak sinds meer dan een eeuw gevestigd is.